

खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी (ईडब्ल्यूएस) वर्गाकरिता आरक्षणाच्या तरतुदीनुसार सरळसेवा भरतीसाठी सुधारित बिंदुनामावली विहित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी २०१९/प्र.क्र. ११८ ए/२०१९/१६-ब
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १६ फेब्रुवारी, २०१९.

वाचा:-

१. सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२, दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१८. महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८.
२. महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१.
३. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी१०९७/प्र.क्र.२/९७/१६-ब, दि. २९.३.१९९७.
४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.बीसीसी २०१८/प्र.क्र.५८१ ए/२०१८ /१६-ब, दि. ५.१२.२०१८ व शासन शुध्दीपत्रक दि. १९.१२.२०१८.
५. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२.०२.२०१९.

प्रस्तावना :-

भारतीय संविधानातील अनुच्छेद १५ (४) व (५) आणि अनुच्छेद १६ (४) अन्वये आरक्षणाचा लाभ देण्यात आलेल्या मागासवर्गीय प्रवर्गांव्यतिरिक्त, राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, शासकीय शैक्षणिक संस्था/ अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, सर्व उच्च शिक्षण देणाऱ्या शैक्षणिक संस्था, विना अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये व शैक्षणिक संस्था यामध्ये एकूण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १० % आरक्षण विहित करण्याचा तसेच शासकीय आस्थापना, निमशासकीय आस्थापना, मंडळे/महामंडळे/नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था/ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्था, प्राधिकरणे यांच्या आस्थापनावरील नियुक्तीसाठी सरळसेवेच्या पदांमध्ये १० % आरक्षण विहित करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने संदर्भ क्र.५ येथे नमूद केलेल्या दि. १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेतलेला आहे. त्यास अनुसरून शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी २०१८/प्र.क्र.५८१ ए/२०१८ /१६-ब, दि.५.१२.२०१८ व शासन शुध्दीपत्रक दि. १९.१२.२०१८ अन्वये विहित केलेल्या सरळसेवा भरतीच्या बिंदुनामावलीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन खालील प्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय :-

- भारतीय संविधानातील अनुच्छेद १५ (४) व (५) आणि अनुच्छेद १६ (४) अन्वये आरक्षणाचा लाभ देण्यात आलेल्या मागासवर्गीय प्रवर्गाव्यतिरिक्त, राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, (ईडब्ल्यूएस) असा नवीन वर्ग तयार करण्यात आला असून या वर्गासाठी, राज्याच्या लोकसेवांमधील शासकीय / निमशासकीय सेवेत सरळसेवा भरतीच्या पदांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले आहे. त्यानुसार शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी २०१८/प्र.क्र.५८१ ए/२०१८ /१६-ब, दि.५.१२.२०१८ अन्वये विहित करण्यात आलेली बिंदुनामावली सुधारित करण्यात येत आहे.
२. राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, (ईडब्ल्यूएस) शासकीय / निमशासकीय सेवेतील सरळसेवा भरतीसंदर्भात दि. १ फेब्रुवारी, २०१९ या दिनांकापासून सोबतच्या **परिशिष्ट-अ** नुसार विहित करण्यात येत असलेल्या सुधारित बिंदुनामावलीचा अवलंब करण्यात यावा.
३. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, (ईडब्ल्यूएस) सरळसेवेने भरण्यात येणारी १० टक्के आरक्षणाची पदे दिनांक दि. १ फेब्रुवारी, २०१९ पासून भरणे आवश्यक आहे. यानुसार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, (ईडब्ल्यूएस) आरक्षणाची गणना करतांना, सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-ब** मध्ये नमूद केलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.
४. १०३ व्या घटनादुरुस्ती अन्वये करण्यात आलेला कायदा दिनांक १४ जानेवारी, २०१९ पासून अंमलात आलेला असल्याने दिनांक १४ जानेवारी, २०१९ ते ३१ जानेवारी, २०१९ या कालावधीत ज्या जाहिरातींमध्ये आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी १० टक्के आरक्षणानुसार पदांच्या समावेश केला असेल अशा पदांना सुध्दा हे आरक्षण लागू राहील.
५. यापुढे सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी सरळसेवा भरतीसाठी सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-अ** नुसार सुधारित बिंदुनामावलीचा अवलंब करावा.
६. सदर शासन निर्णय राज्यातील सर्व शासकीय, निमशासकीय कार्यालये, सेवामंडळे, महानगरपालिका, नगरपालिका, शैक्षणिक संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था, जिल्हा परिषदा, महामंडळे, शासकीय अनुदान प्राप्त संस्था, विद्यापीठे, सहकारी संस्था, शासकीय उपक्रम व शासनाच्या अधिपत्याखालील किंवा शासनाने अनुदान दिलेली मंडळे इत्यादींना लागू राहील. याबाबत सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांना/आस्थापनांना योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.
७. सरळसेवेद्वारे करण्यात येणाऱ्या नियुक्त्यांबाबत, वरील प्रमाणे बिंदुनामावलीचा अवलंब करताना, सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-ब** मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.
८. हे आदेश दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१९ पासून अंमलात येतील.

९. सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१९०२१६१२१२४५९६०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(शिवाजी दौंड)
सचिव (साविस), महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा
- ६) सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य व संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
- ८) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ९) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा)
- १०) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद)
- ११) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १२) सर्व जिल्हाधिकारी,
- १३) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- १४) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा, मुंबई,
- १५) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
- १६) प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- १७) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद,
- १८) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- १९) सचिव, राज्य निवडणूक आयोग,
- २०) सचिव, राज्य माहिती आयोग,
- २१) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- २२) राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
- २३) सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
- २४) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
- २५) संचालक, समाजकल्याण, पुणे,
- २६) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
- २७) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
- २८) संचालक, सेवायोजन, मुंबई,

- २९) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
- ३०) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
- ३१) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ३२) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ३३) सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
- ३४) सर्व मंत्रालयीन विभाग, त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/ कार्यालय प्रमुख यांना सदर शासन निर्णयाची प्रत, त्यांच्या स्तरावरून स्वतंत्रपणे पाठवून कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात याव्यात.
- ३५) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई
- ३६) सर्व मान्यता प्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य,
- ३७) निवड नस्ती, कार्यासन १६-ब.

परिशिष्ट - अ
सरळसेवा १०० बिंदूनामावली

बिंदु क्र.	प्रवर्ग	बिंदु क्र.	प्रवर्ग	बिंदु क्र.	प्रवर्ग
१	अनुसूचित जाती	३५	इतर मागास वर्ग	६९	इतर मागास वर्ग
२	अनुसूचित जमाती	३६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	७०	खुला
३	विमुक्त जाती (अ)	३७	अनुसूचित जाती	७१	अनुसूचित जमाती
४	भटक्या जमाती (ब)	३८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	७२	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
५	इतर मागास वर्ग	३९	इतर मागास वर्ग	७३	अनुसूचित जाती
६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	४०	खुला	७४	खुला
७	भटक्या जमाती (क)	४१	विमुक्त जाती (अ)	७५	इतर मागास वर्ग
८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	४२	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	७६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
९	इतर मागास वर्ग	४३	अनुसूचित जाती	७७	भटक्या जमाती (ड)
१०	खुला	४४	खुला	७८	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
११	भटक्या जमाती (ड)	४५	इतर मागास वर्ग	७९	इतर मागास वर्ग
१२	अनुसूचित जाती	४६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	८०	खुला
१३	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	४७	भटक्या जमाती (ब)	८१	अनुसूचित जाती
१४	खुला	४८	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	८२	खुला
१५	विशेष मागास प्रवर्ग	४९	इतर मागास वर्ग	८३	विमुक्त जाती (अ)
१६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	५०	खुला	८४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
१७	इतर मागास वर्ग	५१	अनुसूचित जाती	८५	इतर मागास वर्ग
१८	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	५२	खुला	८६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
१९	इतर मागास वर्ग	५३	अनुसूचित जमाती	८७	विशेष मागास प्रवर्ग
२०	खुला	५४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	८८	खुला
२१	अनुसूचित जाती	५५	इतर मागास वर्ग	८९	इतर मागास वर्ग
२२	खुला	५६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	९०	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
२३	अनुसूचित जमाती	५७	भटक्या जमाती (क)	९१	अनुसूचित जाती
२४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	५८	खुला	९२	खुला
२५	इतर मागास वर्ग	५९	इतर मागास वर्ग	९३	अनुसूचित जमाती
२६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	६०	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	९४	खुला
२७	अनुसूचित जाती	६१	अनुसूचित जाती	९५	इतर मागास वर्ग
२८	खुला	६२	खुला	९६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
२९	इतर मागास वर्ग	६३	अनुसूचित जमाती	९७	अनुसूचित जाती
३०	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	६४	खुला	९८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
३१	भटक्या जमाती (क)	६५	इतर मागास वर्ग	९९	भटक्या जमाती (ब)/(क)
३२	खुला	६६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	१००	खुला
३३	अनुसूचित जमाती	६७	अनुसूचित जाती		
३४	खुला	६८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक		

प्रवर्गनिहाय आरक्षित बिंदु

अक्र	प्रवर्ग	आरक्षणाची टक्केवारी	बिंदु क्रमांक
१	अनुसूचित जाती	१३ %	१, १२, २१, २७, ३७, ४३, ५१, ६१, ६७, ७३, ८१, ९१, ९७
२	अनुसूचित जमाती	७ %	२, २३, ३३, ५३, ६३, ७१, ९३
३	विमुक्त जाती (अ)	३%	३, ४१, ८३,
४	भटक्या जमाती (ब)	२.५%	४, ४७
५	भटक्या जमाती (क)	३.५%	७, ३१, ५७, ९९(ब/क)
६	भटक्या जमाती (ड)	२%	११, ७७
७	विशेष मागास प्रवर्ग	२%	१५, ८७
८	इतर मागास प्रवर्ग	१९%	५, ९, १७, १९, २५, २९, ३५, ३९, ४५, ४९, ५५, ५९, ६५, ६९, ७५, ७९, ८५, ८९, ९५
९	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	१६%	६, १३, १८, २४, ३०, ३६, ४२, ४८, ५४, ६०, ६६, ७२, ७८, ८४, ९०, ९६
१०	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	१०%	८, १६, २६, ३८, ४६, ५६, ६८, ७६, ८६, ९८
११	खुला	२२%	१०, १४, २०, २२, २८, ३२, ३४, ४०, ४४, ५०, ५२, ५८, ६२, ६४, ७०, ७४, ८०, ८२, ८८, ९२, ९४, १००

परिशिष्ट - ब

बिंदुनामावलीचा वापर करण्यासंबंधीच्या सूचना.

१. सरळसेवा भरतीच्या पदांसंदर्भात राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी ,(ईडब्ल्यूएस) विहित केलेल्या १० टक्के आरक्षणाच्या तरतुदीस अनुसरून सुधारित बिंदुनामावली तयार करताना या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-अ** नुसार विहित केलेली १०० बिंदुनामावली वापरण्यात यावी.
२. शासन शुध्दीपत्रक दि.१९.१२.२०१८ सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क नुसार सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता येणाऱ्या आरक्षणानुसार गणना करावी तदनंतर नव्याने आरक्षण लागू केलेल्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी १०% आरक्षणाची गणना करावी.

उदा. एखाद्या संवर्गात सरळसेवेच्या कोट्यातील मंजूर पदसंख्या १५० आहे. दि.१.२, २०१९ पर्यंत या संवर्गात ९७ पदे कार्यरत असून ५३ पदे भरण्यासाठी उपलब्ध आहेत, असे गृहित धरल्यास त्या संवर्गाचा प्रवर्गनिहाय तपशील खालील प्रमाणे राहील-

अ क्र	तपशील	अ.जा. १३%	अ.ज. ७%	वि.जा.अ ३%	भ.ज.ब २.५%	भ.ज.क ३.५%	भ.ज.ड २%	वि.मा.प्र. २%	इ.मा.व. १९%	खुला/ अराखीव ४८%	एकूण १००%
१	मंजूर पदे	२०	११	४	४	५	३	३	२८	७२	१५०
२	भरलेली पदे	१०	६	२	३	३	२	१	१५	५५	९७
३	दि.१.२.२०१९ रोजी भरावयाची पदे	१०	५	२	१	२	१	२	१३	१७	५३
४	दि.०१.१.२०१९ ते दि. ३१.१२.२०१९ या कालावधीतील संभाव्य भरावयाची पदे	५	२	१	०	०	०	१	१०	१०	२९
५	एकूण भरावयाची पदे	१५	७	३	१	२	१	३	२३	२७	८२

वरिल उदाहरणात एकूण ८२ पदे भरण्यासाठी उपलब्ध आहेत.त्यावरून एसईबीसी वर्गाकरिता १६ टक्के आरक्षणानुसार तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक ,(ईडब्ल्यूएस) वर्गाकरिता १० टक्के आरक्षणानुसार पदे निश्चित करताना खाली दिलेल्या उदाहरणानुसार कार्यवाही करावी.

पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाची पदे	एसईबीसी करिता पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाच्या पदांच्या १६ टक्केनुसार येणारी पदे	भरती प्रक्रियेअंती एसईबीसी वर्गाची प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
८२	१३.१२ पुर्णाकात १३ पदे	१३

पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाची पदे	ईडब्ल्यूएस करिता पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाच्या पदांच्या १० टक्केनुसार येणारी पदे	भरती प्रक्रियेअंती ईडब्ल्यूएस घटकाची प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
८२	८.२ पुर्णाकात ८ पदे	८

भरती वर्ष-१

(दि.१.१.२०१९ ते दि.३१.१२.२०१९)

पहिल्या भरती वर्षात एसईबीसी करिता १३ पदे व ईडब्ल्यूएस करिता ८ पदे उपलब्ध होतील

अ क्र	तपशील	अ.जा.	अ.ज.	वि.जा.अ	भ.ज.ब	भ.ज.क	भ.ज.ड	वि.मा.प्र.	इ.मा.व.	एसईबीसी १६%	ईडब्ल्यूएस १०%	अराखीव	एकूण १००%
१	एकूण भरावयाची पदे	१५	७	३	१	२	१	३	२३	१३	८	६	८२

भरती वर्ष-२

(दि.१.०१.२०२० ते दि.३१.१२.२०२०)

दुस-या भरती वर्षात भरण्यासाठी ४५ पदे उपलब्ध असल्यास एसईबीसी वर्गाच्या व ईडब्ल्यूएस करिता आरक्षणाची गणना खालीलप्रमाणे करावी-

पहिल्या भरती वर्षातील एकूण भरती केलेली पदे + दुस-या भरती वर्षातील भरावयाची पदे	एसईबीसी करिता एकूण भरती करावयाच्या पदांच्या १६ टक्केनुसार येणारी पदे	दुस-या भरती वर्षात एसईबीसी वर्गासाठी उपलब्ध पदे	भरती प्रक्रियेअंती एसईबीसी वर्गाची प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
१	२	३	४
८२+४५=१२७	१२७ रिक्त पदांच्या १६ टक्के= २०.३२ पुर्णाकात २० पदे	स्तंभ २ प्रमाणे उपलब्ध पदे - पहिल्या भरती वर्षात भरलेली व कार्यरत एसईबीसीची पदे २०-१३=७	७

पहिल्या भरती वर्षातील एकूण भरती केलेली पदे + दुस-या भरती वर्षातील भरावयाची पदे	ईडब्ल्यूएस करिता पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाच्या पदांच्या १० टक्केनुसार येणारी पदे	दुस-या भरती वर्षात ईडब्ल्यूएस साठी उपलब्ध पदे	भरती प्रक्रियेअंती ईडब्ल्यूएस करिता प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
१	२	३	४
८२+४५=१२७	१२७ रिक्त पदांच्या १० टक्के= १२.७ पुर्णाकात १३ पदे	स्तंभ २ प्रमाणे उपलब्ध पदे - पहिल्या भरती वर्षात भरलेली व कार्यरत ईडब्ल्यूएस ची पदे १३-८=५	५

दुस-या भरती वर्षात एसईबीसी करिता ७ पदे व ईडब्ल्यूएस करिता ५ पदे उपलब्ध होतील

अ क्र	तपशील	अ.जा.	अ.ज.	वि.जा.अ	भ.ज.ब	भ.ज.क	भ.ज.ड	वि.मा.प्र.	इ.मा.व.	एसईबीसी १६%	ईडब्ल्यूएस १०%	अराखीव	एकूण १००%
१	पहिल्या भरती वर्षात भरलेली पदे	१५	७	३	१	२	१	३	२३	१३	८	६	८२
२	दुस-या भरती वर्षात भरावयाची पदे	१०	५	१	०	१	०	२	११	७	५	३	४५
३	एकूण	२५	१२	४	१	३	१	५	३४	२०	१३	९	१२७

भरती वर्ष-३

(दि.१.१.२०२१ ते दि.३१.१२.२०२१)

तिस-या भरती वर्षात भरण्यासाठी २३ पदे उपलब्ध असल्यास एसईबीसी वर्गाच्या व ईडब्ल्यूएस घटकासाठी आरक्षणाची गणना खालीलप्रमाणे करावी-

पहिल्या व दुस-या भरती वर्षातील एकूण भरती करावयाची पदे + तिस-या भरती वर्षातील रिक्त पदे	एसईबीसी करिता एकूण भरती करावयाच्या पदांच्या १६ टक्केनुसार येणारी पदे	तिस-या भरती वर्षात एसईबीसी वर्गासाठी उपलब्ध पदे	भरती प्रक्रियेअंती एसईबीसी वर्गाची प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
१	२	३	४
८२+४५+२३=१५०	१५० पदांच्या १६ टक्के= २४ पदे	स्तंभ २ प्रमाणे उपलब्ध पदे - मागील दोन वर्षातील एसईबीसी ची कार्यरत पदे (१ ल्या भरती वर्षातील + २ -या भरती वर्षातील कार्यरत पदे) २४-२०=४	४

पहिल्या व दुस-या भरती वर्षातील एकूण भरती करावयाची पदे + तिस-या भरती वर्षातील रिक्त पदे	ईडब्ल्यूएस करिता एकूण भरावयाच्या पदांच्या १० टक्केनुसार येणारी पदे	तिस-या भरती वर्षात ईडब्ल्यूएस घटकासाठी उपलब्ध पदे	भरती प्रक्रियेअंती ईडब्ल्यूएस करिता प्रत्यक्ष भरलेली व कार्यरत पदे
१	२	३	४
८२+४५+२३=१५०	१५० पदांच्या १० टक्के= १५ पदे पुर्णाकात १५ पदे	स्तंभ २ प्रमाणे उपलब्ध पदे - मागील दोन वर्षातील ईडब्ल्यूएस ची कार्यरत पदे (१ ल्या भरती वर्षातील + २ -या भरती वर्षातील कार्यरत पदे) १५-१३=२	२

तिस-या भरती वर्षात एसईबीसी करिता ४पदे व ईडब्ल्यूएस करिता २ पदे उपलब्ध होतील

अ क्र	तपशील	अ.जा.	अ.ज.	वि.जा.अ	भ.ज.ब	भ.ज.क	भ.ज.ड	वि.मा.प्र.	इ.मा.व.	एसईबीसी १६%	ईडब्ल्यूएस १०%	अराखीव	एकूण १००%
१	पहिल्या भरती वर्षात भरलेली पदे	१५	७	३	१	२	१	३	२३	१३	८	६	८२
२	दुस-या भरती वर्षात भरावयाची पदे	१०	५	१	०	१	०	२	११	७	५	३	४५
३	तिस-या भरती वर्षात भरावयाची पदे	२	२	१	१	०	०	१	२	४	२	८	२३
४	एकूण	२७	१४	५	२	३	१	६	४६	२४	१५	१७	१५०

वरिलप्रमाणे आरक्षण गणनेची कार्यवाही जोपर्यंत सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागास वर्गाकरीता (एसईबीसी) संवर्गातील मंजूर पदसंख्येच्या सरळसेवेच्या कोट्याच्या १६ टक्के आरक्षणानुसार व ईडब्ल्यूएस आरक्षणानुसार मंजूर पदसंख्येच्या सरळसेवेच्या कोट्याच्या १० टक्के पुर्ण आरक्षित पदे उपलब्ध होत नाहीत,तोपर्यंत चालू ठेवावी. सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गासाठी १६ टक्के आरक्षणानुसार व ईडब्ल्यूएससाठी १० टक्के आरक्षणानुसार पुर्ण आरक्षित पदे उपलब्ध झाल्यानंतर मात्र प्रत्येक प्रवर्गनिहाय अनुज्ञेय टक्केवारीनुसार त्या-त्या प्रवर्गाची पदे भरण्यात यावीत.

१) वरिलप्रमाणे आरक्षणाची गणना करतेवेळेस उर्वरित मागास प्रवर्गाच्या (अजा,अज,विजा-भज,विमाप्र व इमाव) आरक्षणास बाधा न आणता करावी.

२) पद भरती केलेल्या ईडब्ल्यूएस उमेदवारांची बिंदुनामावलीत बिंदु क्रमांक ८ पासून नोंद प्रारंभ करून यानुसार त्यापुढे सदर वर्गासाठीच्या बिंदुंवर नोंद करावी.

३) सुधारित बिंदुनामावली तयार करताना सध्या संवर्गातील मंजूर पदसंख्येच्या सरळसेवा कोट्यातील पदसंख्या लक्षात घेऊन आरक्षण बिंदु निश्चित करण्यात यावेत. भविष्यात संवर्ग संख्येत वाढ झाल्यास, अथवा घट झाल्यास, संबंधित वर्षाची बिंदुनामावली तयार करताना सरळसेवा कोट्यातील पदसंख्येनुसार आरक्षित बिंदुंची संख्या त्या प्रमाणात जास्त अथवा कमी करण्यात यावी.

४) अपवादात्मक परिस्थितीत म्हणजेच ज्यावेळी खुल्या प्रवर्गात रिक्तता कमी असेल अशा वेळी , एसईबीसी प्रवर्गाकरिता रिक्त पदांच्या १६ टक्के नुसार गणना केल्यावर तसेच आर्थिक दुर्बल घटकांसाठी, रिक्त पदांच्या १० टक्के नुसार गणना केल्यानंतर, पर्याप्त रिक्त पदे भरण्यासाठी उपलब्ध नसतील अशा परिस्थितीत एसईबीसी प्रवर्गासाठी व ईडब्ल्यूएससाठी पदे भरताना आरक्षण गणनेनुसार येणाऱ्या पदांच्या १६:१० या गुणोत्तराच्या प्रमाणात या भरतीवर्षात भरण्यात यावीत व उर्वरित पदे रिक्ततेनुसार टप्प्याटप्प्याने भरण्यात यावीत.

उदा. एखाद्या संवर्गात सरळेसेवेच्या कोट्यातील मंजूर पदसंख्या ५४७६ आहे. दि.१.२, २०१९ पर्यंत या संवर्गात ४९१६ पदे कार्यरत असून ५६० पदे भरण्यासाठी उपलब्ध आहेत, असे गृहित धरल्यास त्या संवर्गाचा प्रवर्गनिहाय तपशील खालील प्रमाणे राहील-

अ.क्र.	तपशील	अ.जा. १३%	अ.ज. ७%	वि.जा.अ ३%	भ.ज.ब २.५%	भ.ज.क ३.५%	भ.ज.ड २%	वि.मा.प्र. २%	इ.मा.व. १९%	खुला/अराखीव ४८%	एकूण १००%
१	मंजूर पदे	७१२	३८३	१६४	१३७	१९२	११०	११०	१०४०	२६२८	५४७६
२	भरलेली पदे	६६८	१२९	१५१	११९	२०३	७५	१२३	९००	२५४८	४९१६
३	भरावयाची पदे	४४	२५४	१३	१८	+११	३५	+१३*	१४०	८०	५६०
४	निव्वळ भरावयाची पदे	४४	२५४	१३	१८	०	२४	०	१४०	८०-१३*=६७	५६०
५	दि.०१.२.२०१९ ते दि. ३१.१२.२०१९ या कालावधीतील संभाव्य भरावयाची पदे	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	एकूण भरावयाची पदे	४४	२५४	१३	१८	०	२४	०	१४०	६७	५६०

वरिल उदाहरणात एकूण ५६० पदे भरण्यासाठी उपलब्ध आहेत.त्यावरून एसईबीसी वर्गाकरिता १६ टक्के आरक्षणानुसार तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाकरिता (ईडब्ल्यूएस) १० टक्के आरक्षणानुसार पदे निश्चित करताना खाली दिलेल्या उदाहरणानुसार कार्यवाही करावी.

पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाची पदे	एसईबीसी करिता पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाच्या पदांच्या १६ टक्केनुसार येणारी पदे
५६०	८९.६ पूर्णाकात ९० पदे

पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाची पदे	ईडब्ल्यूएस करिता पहिल्या भरती वर्षात एकूण भरावयाच्या पदांच्या १० टक्केनुसार येणारी पदे
५६०	५६ पदे

वरील उदाहरणाचे अवलोकन केले असता एसईबीसी प्रवर्गाकरिता ९० पदे व ईडब्ल्यूएस करिता ५६ पदे भरण्यासाठी उपलब्ध होऊ शकतात. तथापि खुल्या प्रवर्गात केवळ ६७ निव्वळ रिक्त पदे उपलब्ध असल्याने अशा परिस्थितीत, एसईबीसी प्रवर्गासाठी व ईडब्ल्यूएस करिता पदे भरताना, आरक्षण गणनेनुसार येणाऱ्या पदांच्या आरक्षणाच्या टक्केवारीच्या प्रमाणशीर गुणोत्तराच्या (१६:१०) या प्रमाणात भरण्यात यावीत व उर्वरित पदे रिक्ततेनुसार पुढील भरती वर्षात अनुशेष म्हणून टप्प्याटप्प्याने भरण्यात यावीत.

एसईबीसी करिता उपलब्ध पदे :- उदा. उपलब्ध ६७ पदांच्या १६:१० या गुणोत्तरानुसार ६७ * (गुणिले) १६/२६ = १०७२/२६=४१.२३ पूर्णाकात ४१ पदे एसईबीसी करिता भरण्यात यावीत. तसेच

ईडब्ल्यूएस करिता उपलब्ध पदे :-उपलब्ध ६७ पदांच्या १६:१० या गुणोत्तरानुसार ६७ *(गुणिले) १०/२६ = ६७०/२६=२५.७६ पूर्णांकात २६पदे ईडब्ल्यूएस करिता भरण्यात यावीत.

भरती वर्ष-१

(दि.१.२.२०१९ ते दि.३१.१२.२०१९)

वरील गणनेनुसार पहिल्या भरती वर्षात एसईबीसी करिता ४१ पदे व ईडब्ल्यूएस करिता २६ पदे उपलब्ध होतील

अ क्र	तपशील	अ.जा.	अ.ज.	वि.जा.अ	भ.ज.ब	भ.ज.क	भ.ज.ड	वि.मा.प्र.	इ.मा.व.	एसईबीसी १६%	ईडब्ल्यूएस १०%	अराखीव	एकूण १००%
१	एकूण भरावयाची पदे	४४	२५४	१३	१८	०	२४	०	१४०	४१	२६	०	५६०

५) सर्व मंत्रालयीन विभाग प्रमुखांनी, त्यांच्या अधिनस्त सर्व आस्थापनांना वरील विविध संवर्गाच्या बाबतीत यानुसार योग्य ती कार्यवाही तातडीने करण्याच्या सूचना द्याव्यात. प्रत्येक संवर्गाबाबत वरील मार्गदर्शक सूचनांनुसार केलेल्या कार्यवाहीचा आढावा घ्यावा व योग्य त्या प्रकारे कार्यवाही करण्यात आलेली आहे याची खातरजमा करण्यात यावी.

६) सध्या आरक्षणासंदर्भात अस्तित्वात असलेले विविध शासन आदेश वरीलप्रमाणे सुधारण्यात आले असल्याचे गृहित धरण्यात यावे.
